

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kaszincey-utca 5.
Kiadóhivatal: Radosmann J. és Társándi.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona.
Negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Aranybástyákat a vas hőseinek!

— nov. 14.

Egészen bizonyos immár, hogy ennek a megmérhetetlen pusztításnak és rombolásnak, amit világháborúnak nevezünk, csupán ellenségeink nem akarnak még véget vetni. A háború folytatásának vétké nem a mi bűnünk, akik bármikor készek voltunk a becsületes békére, hanem ellen-ségeinké, akik vereségük tudatában még mindig hiábavaló reményekkel áltatják magukat. Így tehát nekünk is tovább kell küzdenünk, mert hiszen a legfőbb javaink ellen törnek s ki kell tartanunk minden körülmények között a legvégsőökig. A kitartás most minden erények között a legelső, minden szenvedésünk és nélkülözésünk magyarázó foglalat, mert most már csak ettől függ a végső diadal elérése.

Hogy van-e erre elég erőnk és elhatározó energiánk, annak most kell bizonyosságát szolgáltatni ismét a hetedik hadikölcsön jegyzési idején, melyet a véletlenkeszerű szerencsés találkozásá folytán újabb fényes diadalainkkal egyidőben bocsát az állam aláírásra.

Az újabb hadikölcsön jegyzés annak a lelkes hangulatnak jegyében kezdődik, amelyet a nagyszerű haditetteink nyomán támadó verhetetlenségünk tudata jellemez s amelyből biztos következtetést vonhatunk arra, hogy ez a világháború reánk nézve már csak kedvezően végződhetik. Nincs hatalom, amely ezeket az előnyöket leronthatná, csak kitartás kell még esetleg nélkülözések árán is, mert hiszen nincsen siker áldozat nélkül.

A hetedik hadikölcsön próba köve annak, hogy törhetetlen akarattal kívánjuk-e biztosítani országunk életét Európában hosszú századokra és a jövőendő nemzedék boldogulását, valamint, hogy megérdemeljük-e az áldásos békét? Jól vessük tehát figyelmünkbe, hogy a hadikölcsön sikere mit jelent s a legkövetkezőbb bizalommal jegyezzen belőle mindenki annyit, amennyit csak anyagilag bír, hiszen a legbiztosabb és legelőnyösebb tőke-elhelyezés mellett ez az egyetlen mód arra, hogy a várva-várt békét mielőbb kiküzdhessek.

Lelkesedés, bizalom és kitartás jegyében induljanak meg a hadikölcsön tegyzések, mert most érkezett el annak az ideje, hogy minden eddigi eredményt felül-

muló összeget bocsássunk a haza rendelkezésére, a biztos siker tudatában.

Zemplénavármegye október havában.

— nov. 14.

Zemplénavármegye közigazgatási bizottsága hétfőn tartotta rendszeres ülését Széchenyi György gr. főispán másirányú elfoglaltsága miatt Dókus Gyula alispán elnöklété alatt.

A bizottság élénk örömmel vette tudomásul, hogy a belügyminiszter Nyeviczkey László th. aljegyzőt a vármegye kiváló és szorgalmas tisztviselőjét főispáni titkári minőségben való meghívása mellett belügyminiszteri segédfogalmazóvá nevezte ki.

Majd az alispáni jelentés felolvasására került ma sor, amely sajnálattal állapítja meg, hogy a megyében október havában sok tüzeset volt, többek között: Hernádmentiben, Mádon, Megyasszón, Ujszomotoron, Sátoralfajhelyben. Az ujszomotori tüzikárosulat részére, tekintettel, hogy minden életneműk odaégték, az alispán táviratilag kért a miniszteriumtól élelmet. A közlélelmezési miniszter megfélelő meny-n, iségű listát engedélyezett.

Katonai ügyek.

A szeptember hónapban tartott pótszemle statisztikai eredménye szerint, legtöbb egyént találtak alkalmasnak a nagymibályi járásban, a hol az állóítottak 55 százaléka soroztatott be. Legkevesebb a tokaji járásban volt, ahol 23 százalék lett osztályozva.

Közlekedés, adó, vallás és közoktatás ügy.

A közutak és műtárgyak állapota általában véve jó. A hadszíntér folytán megrongált felvidéki utak végleges helyrehozatala folyamatban van.

Az adóbeajátások folyamatban vannak.

A tanítás, kivéve a felvidék azon községeit, ahol az oroszulási miatt iskola épület nincs, vármegyeszerte rendben minden fennakadás nélkül folyik.

Mezőgazdaság.

A szántás vetés munkálatai, az októberi igen kedvező időjárás mellett, teljes erővel végeztettek. Földmivelő népünk, a téle már eddig is megszokott fáradthatatlan buzgalommal teljesíti hazafias kötelességét. Pedig a gazda község helyzetét mindinkább nehezebbé válik. Az általában ismétlődő katonai bevonulások, a hadifoglyok létszámának apasítása, a kézi munkaerőben olyan

súlyos megpróbáltatásoknak teszik ki népünket, hogy itt már minden ember eddigi munkájának többszörösét kénytelen elvégezni, hogy feladatainak becsüleffel megfeleljen.

Igazolásul annak, hogy mennyire kevesbedik a kézi munkaerő, az alispán röviden utal arra, hogy a mezőgazdasági célokra kiadott és szeptember hó elején még 6000 létszámon felül álló ugynevezett mobil hadifogly kontingensből október végén vármegyénkben már csak 2900 hadifogly munkás volt, s az óta ez a szám is tetemesen csökkent mert ugyszólván napról-napra rendel el innen a miniszterium hadifoglyokat.

Amint a havi jelentésben is benne van, az alispán részletesen indokolt előterjesztést tett a földmivelésügyi miniszteriumhoz, kiserelési rendszer útján 1000 újabb hadifoglynak engedélyezése iránt. Ezen előterjesztésre ez ideig nem érkezett válasz. A kérelemet újabb indokolt felterjesztéssel megismételtetett.

A szűz leszüretelése, a kiválóan kedvező időjárás mellett, az egész Hegyalján, általánosságban befejezettek mondható. A szüret eredménye fényes és a borárak eddig nem remélt magasságot értek el.

Ügykezelés.

A központi közigazgatási hivatalokban az ügymenet az összes alkalmazottak megkettőztetett szorgalma és jelentékenyen felémelt hivatalos órák mellett is csak a legnagyobb megerőltetéssel végzehető el, mert a közigazgatási teendők folyton szaporodnak, a szemlézet pedig egyrészt pedig egyrészt a bevonulások miatt, másrészt az itthon levők kiemterülése és mind gyakoribb betegeskedése miatt időről-időre kevesbedik.

Minden trafik a katonáké.

Civilnek egy hélig nem jár.

— nov. 14.

Táviratok röpitik szét a hirt a monarchia minden zugába, hogy egy héten keresztül minden szivar és cigarettagyár csak katonáknak dolgozzék, de azok közül is most csak azoknak, akik Taliánországot gyurják. Így parancsolta ezt IV. Károly király.

Bármily fájdalmas ez a királyi rendelkezés, az itthoni trafikéheseknek, azt mindenesetre el kell ismerni, hogy az olasz fronton küzdők

megérdemlik azt a trafikáport, amellyel a király elborítja őket.

A civiltársadalom pedig hősiességét megőrzésével fogja átböjtölni ezt a füstökűli hetet és sokan talán teljesen leszoknak a dohányzástól, ha egy hélig megállják.

Ámde ha dohányban hiányt is szenvedünk majd, lehet, hogy már a legközelebbi napokban százezrek fog átgurulni hozzánk Itáliából a narancs és a citrom.

A cigarettaszűrésre vonatkozó tilalom alighanem egy-két napon belül megérkezik hozzánk is a pénzügyigazgatóság úján a tözsdékhez.

A földmivelésügyi miniszter Zemplénavármegyéhez.

••

A gazdaközönség kötelessége.

— nov. 14.

A földmivelésügyi miniszter sürgős rendeletét intézett Zemplénavármegye törvényhatóságához, melyben felhívja a vármegyét, hogy a gazdaközönség minden erények teljes megfeszítésével, hazafias kötelességgel igyekezzék a jövő évi termés biztosítására szükséges gazdasági munkákat elvégezni, A hadviselés és a közlelmezés szempontjából annyira elsőrangban fontos kérdés az, hogy a termőföld ne hagyjon cserbe bennünket, hogy minden rendelkezésre álló erőt és eszközt igénybe kell vennünk a termelés előmozdítására.

— Nem kétem, — mondja a miniszter rendeletében — hogy a megokosodott nehézségek dacára a földirtokosok, kisebb gazdak és munkások egymás kölcsönös segítségével a legtöbb helyen ezáltal is megtalálják a módját annak, hogy a megcsökent munkaerő helyes beosztásával a jövő évi terméshez szükséges munkákat elvégeztessék; ahol azonban ennek az önkéntes együttműködésnek készsége bármily okból hiányozna s ahol ennek következtében hátramaradás van, a közigazgatási hatóságnak kötelessége a törvényes rendszabályok legszigorubb alkalmazásával a munkákat teljesítését biztosítani.

Dókus Gyula alispán a miniszter felhívását rendeletben közölte a járási főszolgabírákkal s felhívta a vármegye összes községi előljáróságait, hogy az intézkedés módosait beszéljék meg a mezőgazdasági intéző bizottságokkal és kövessenek el minden lehető, hogy a bizottságok a reájuk bízott fontos érdekek gondozásában a leggondosabban járjanak el.

Fontos ujtások a vasuton.

Az új menetdíjak.

— nov. 14.

A november 15-én életbelépő menetdíjszabás emelkedésével több ujtás is életbelép.

Egyike ezeknek, hogy a menetdíjak a leutazandó utvonálnak megfelelő kilométertávolságok alapján kell megállapítani. Kerülő utirányokon át történő utazások díja a tényleges kilométer távolságok alapján állapítatik meg.

Menetérti jegyek csak személyes vegyes-vonatokon érvényesek. Gyors- és expresszvonatokon, valamint felsőbb kocsiosztályban még ráfizetés mellett sem érvényesek. A mérsékelt áru menetérti jegyekkel való utazás félbe nem szakítható.

Két gyermek egy egész menetérti jeggyel utazhat, egy gyermek a másodosztályban egy egész harmadosztályú menetérti jeggyel, a harmadosztályban pedig egy felnőttel együtt egy egész másodosztályú menetérti jeggyel utazhat.

Az összes vonalokon érvényes éves bérletjegyek ára első osztályban 3200 K. másodosztályban 1800 K. harmadik osztályban 1000 K. Egy félévre első osztályú bérletjegy ára 2800 K. második osztályú 1300 K. harmadik osztályú 720 K. Fizetendő ezenfelül 2 K. kiállítás illeték, továbbá óvadék címén 50, 30 illetéleg 20 K. Expressz-vonatokon a bérletjegyek csak ráfizetéssel érvényes, különvonatokon érvénytelenek. Az 1—30 km. távolságoknál a bérletjegyek az azokon kitüntetett felsőbb kocsiosztályban még ráfizetés nélkül sem érvényesek. A bérletjegy érvénytartama semmi körülmények között sem hosszabbítható meg. Bérletjegyeknek más személyre való átírása csak a halálos esetekben megengedve s ilyenkor a bérletjegy árából a hátralévő időre eső összegnek 20 százalékát kell ráfizetni. Kivételt képeznek a kereskedő cégek bérletjegyei. Havi bérletjegyek 40 km.-es távolságra adhatnak ki.

Az arcképes éves igazolványok féljegy váltására jogosítanak az 1—20 kilométeres viszonylatok kizárásával. A heti munkás-bérletjegyeket igénybe vehetik a gyárakban, ipartelepeken, vagy iparosoknál dolgozó munkások, iparossegédok, tanoncok és napszamosok nemre és korra való tekintet nélkül. Nem részesülhetnek kedvezményben az önálló mesterek, a magasabb ipari készültséggel bíró gyári és ipari alkalmazottak, művészek, építésvezetők, gépészek, vegyészek, szobrászok, rajzolóok, könyvelők és díjazottak, bolti és irodai szolgák.

Alábbi táblázatunk Sátoraljai hely állomásától a kitüntetett állomásokra szóló nov. 15-től érvényes felemelt menetdíjakat mutatja:

HOVÁ	Menetdíj								
	Személyv.			Gyorsv.					
	I.	II.	III.	I.	II.	III.			
S.-patak	1:30	—:80	—:42	7:90	4:80	2:90			
O.-Liszkat.	3:70	2:10	1:20	7:90	4:80	2:90			
Szerencs	9:—	5:10	2:90	12:80	7:40	5:10			
Miskolc	16:30	9:50	5:30	23:10	13:40	9:50			
Budapest	48:60	27:90	15:60	68:90	40:40	25:90			
B.-Szerdah.	1:80	—:80	—:42						
Szomotor	2:—	1:10	—:62	7:90	4:80	2:90			
Perbenyik	5:30	3:—	1:70	7:90	4:80	2:90			
Csap	9:—	5:10	2:90	12:80	7:40	5:10			
Csörgő	1:30	—:80	—:42						
Legényem.	2:60	1:50	—:86						
T.-terebes	6:80	4:—	2:20						
N.-mihály	16:60	6:10	3:40						
Homonna	16:30	9:50	5:30						
Kassa	12:80	7:20	4:10						

HIREK.

— Zemplénvármegye kitérttel. A király Dókus Gyula kamarás, Zemplénvármegye alispánjának, Thuránszky László Zemplén vármegye főjegyzőjének, Isépy Zoltán Zemplén vármegye másodfőjegyzőjének Dókus László sátoraljai helyi járási főszolgabírónak, báró Fischer Lajos szinnai járási főszolgabírónak, Gortvay Aladár szerencsi járási főszolgabírónak és dr. gróf Hoyos Viktor mezőlaborcai járási főszolgabírónak a II. osztályú polgári hadiérdekmegtervezet, Fejér Elemér szolgabíró, homonnai járási helyettes főszolgabírónak, Mattyasovszky Kálmán Zemplén vármegyei aljegyzőnek, Nyeviczky László Zemplén vármegyei közigazgatási gyakornok, tb. aljegyzőnek, Erős János szerencsi járásorvosnak, tiszteletbeli vármegyei tiszti főorvosnak, Klein Zsigmond mezőlaborcai járásorvosnak, Schön Hugó sátoraljai helyi járásorvosnak, tiszteletbeli vármegyei tiszti főorvosnak és Hutter Kálmán Zemplén vármegyei irodatisztnek a III. osztályú polgári hadiérdekmegtervezet, dr. Orbán Kálmán Sátoraljai helyi város főjegyzőjének a II. osztályú polgári hadiérdekmegtervezet, dr. Szepessy Arno'd Sátoraljai helyi város tiszti főorvosának a III. osztályú polgári hadiérdekmegtervezet adományozta.

— Tanügyi áthelyezés. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Székely Géza szolnoki polgári iskolai tanárt a sárospataki tanítóképzőintézethez segédtanári minőségben áthelyezte.

— Pénzügyi kinevezés. A pénzügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök Pepta György nagyszabasi számgyakornokot, a sátoraljai helyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédezőségi ideiglenes minőségű számtisztviszert kinevezte.

— Dr. Brody Kálmán előnyösen ismert zongoratanárnó, tanítványai, vasárnap é. hó 18-án jótékonyos hangversenyt rendez a vármegyeháza nagytermében. A hangverseny jövedelmét a kiváló tanárnó ezúttal a hadiárkvá javára fordítja, bizony remélhető tehát, hogy közönségünk szufolásig fogja a hang-

versenytermet megtölteni, mert egyrészt műveltségben is less része, másrészt megjelenésével a jótékony célt is szolgálja.

— Az operal művészeti előkelő és nagyszámú közönség előtt folyt le, A lelkes publikum az elismerés tapsaival jutalmazta Singhofer Vilma és Back Hilda operaeének művészi énekszámain, Kiss Ferinek mély megértéssel előadott verseit, énekeit és szívesen mulatott Abonyi Gyulának, — aki pompás virágos kedvével magával ragadta a közönséget, — ötletes konferan-szán.

— Zsebmetszés a vasuton. Vakmerő zsebmetszés történt tegnapelőtt Tokaj és Szerencs között a vonaton. Schwartz Eliás ujfehértói kereskedőnek a zsebéből egy ügyes zsebmetsző kilopta több mint tizenegyszerkoronát tartalmazó pénztárcáját. A tokaji csendőrség buzgalommal indította meg a nyomozást.

— Egy emberséges rendelet. Hadik János gróf közéletmészési miniszter a tegnapi minisztertanácsban előterjesztést tett aszírnt, hogy a kevésbé fizetőképesség részére a napiaránknál elősőbb tej kerüljön forgalomba, A minisztertanács az előterjesztést elfogadta és a rendelet a napokban meg fog jelenni. O csó tej kedvezményében részesülnek elsősorban gyermekek három éves korig, áldott állapotban lévő nők tüdőbajosok, továbbá oly betegek, akik betegsüyük természeténél fogva orvosi rendelettel tejtáplálékra vannak utalva.

— Tilos a párbaj. Budapestről jelentik: Öfőlsége hadseregparancsban a fegyveres erő valamennyi hozártartozójának megtiltotta a párbajozást és a párbajban való bárminő részvételt.

— Papir aprópénz is lesz. A háború első éveiben, mikor néha katasztrófálisan nagy volt az aprópénz hiány, hiába követeltük a papir-aprópénzt. Most, amikor a különféle hadifémből vert váltópénz-ekkel valahogy segítették már a bajon, megkapjuk az eddig papirkoronák helyébe a papiraprópénzt is. A miniszter tanács abban állapodott meg, hogy 25 és 50 filléres bankókat boocsátanak ki s a forgalomból rég kiveszett ezüst ötkoronásokat is szintén papir ötkoronásokkal potolják.

— A fegyveres szolgálatra alkalmatlan népfölkelők behívása. A bécsi „Mittagszeitung“ közli, hogy a fegyveres szolgálatra alkalmatlan népfölkelők szolgálatra való tömeges behívása még ebben a hónapban megtörténik, de az illetékes tényszók gondot fordítanak arra, hogy a behívás és a havonai időpontja között legalább tíz-tizenegy nap maradjon s így az érdekeltek rendezhessék ügyüket. Különösen ügyel a hadügyi kormány arra, hogy azokat akik a polgári életben fontos hivatást (illetlenek be, ne vonják el rendeltetésüktől Fegyveres szolgálatra alkalmatlannak minősített orvosokat, bankhivataltok-

okat és hirlapírókat nem fognak behívni.

— Hadifoglyok levelezésének közvetítése. A belügyminiszter a következő felhívást teszi közzé: Hivatalos helyről vett értesülés szerint a közönség, amely a magyar néplelkéből jó szívvel viseltetik az ellenséges hadifoglyok iránt, abban a nemes érdeében több esetben annyira ragadtatta magát, hogy a hadifoglyok levelezésének közvetítésére is vállalkozott Minthogy azonban bővebb magyarázatra nem szoruló, a hadviselés érdekében védők ökből a hadifoglyok levelezése ellenőrzés alatt van és erre vonatkozóan a kereskedelemügyi miniszter a postahivatalokat külön rendelettel megfelelően kioktatta, nehogy a levelező-közönség önhibáján kívül is esetleges vizsgálatoknak, kihallgatásoknak legyen kitéve, saját érdekében figyelmeztetünk mindenkit, hogy a hadifoglyok levelezését semmi körülmények között se közvetítsék.

— Egész évre le lehet hivatalt öröklteni. A Közéletmészési Hivatal elnökének rendelete szerinti közigazgatási hatóságoknak az örlési tanúsítványokat lehetőleg rövid idő, legfeljebb azonban 3 hónap alatt elgyasztható mennyiségekre kell kiállítaniok. Ebből kifolyólag számos kérvény érkezett az Országos Közéletmészési Hivatal elnökéhez, melyben igen sokan jogos méltánylát aradomló körülmények felhasználásával kérik, hogy részükre fél évi, illetéleg egész évi lisztszükséglet fedezésére szolgáló gabonamennyiség után engedélyezze az örlési tanúsítvány kiadását. A közéletmészési miniszter is méltányosnak tartja, hogy egyes helyeken ahol az örökltető fél lakásától a malom igen távol fekszik, vagy pedig az utak és az időjárás viszonyok bizonyos időszakban a fuvarozás jofomája lehetetlenül tessik, a fuvarköltség megkímélése céljából egyes méltánylát érdemlő esetekben amennyiben megvan a biztosíték arról, hogy az illetők a lisztet a rendeletek által előírt módon használják fel, a hatóság az örlési tanúsítványokat személyes felelősség terhe mellett hosszabb, félévi, esetleg egész évi időre szóló lisztszükségletet fedező gabonamennyiség után szolgáltatassák ki.

Felolő szerkesztő: Landemann Miksa, Szerkesztő: György Lajos.

Május-kut utcai 16. sz. ház eladó.

Bővebb felvilágosítást ugyanott.

Zongorát bérelnék

Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ“ SODORNI VALÓ SZIVARKAPAPIRRAK ÁRA

1 könyvecskében 60 lap van. ma Minden könyvecskén rajta van a védjegy. 30 fillér.

és a gyáros aláírása